

ปัจจัยคัดสรรที่มีความสัมพันธ์กับความหวังของผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์

นางสาว เบญจวรรณ ทองส่งแสง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2547

ISDN 974-53-1941-4

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

SELECTED FACTOR RELATED TO HOPE IN HIV INFECTED PERSONS
RECEIVING ANTI-RETROVIRAL TREATMENT

Miss Benjawan Thongsongsang

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science in Nursing Science

Faculty of Nursing

Chulaiongkorn University

Academic year 2004

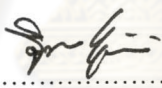
ISBN 974-53-1941-4

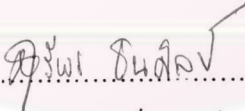
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยคัดสรรที่มีความสัมพันธ์กับความหวังของผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ได้รับยา
ต้านไวรัสเอดส์
โดย นางสาว เบญจวรรณ ทองส่งแสง
สาขาวิชา พยาบาลศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรพร ธนศิลป์

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรพร ธนศิลป์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ยุวดี ฤาชา)

ศูนย์วิจัยสุขภาพ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เบญจวรรณ ทองส่งแสง : ปัจจัยคัดสรรที่มีความสัมพันธ์กับความหวังของผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์. (SELECTED FACTORS RELATED TO HOPE IN HIV INFECTED PERSONS RECEIVING ANTI-RETROVIRAL TREATMENT) อ.ที่ปรึกษา: ผศ.ดร. สุรិพร ธนศิลป์, 95 หน้า. ISBN 974-53-1941-4

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหวังของผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยคัดสรร ได้แก่ การรับรู้คุณค่าแห่งตน ระยะของโรค และการสนับสนุนทางสังคม กับความหวังของผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ โดยใช้กรอบแนวคิดของเฮิร์ท เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ โรงพยาบาลหาดใหญ่จังหวัดสงขลา และ โรงพยาบาลมหาราช จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 100 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามความหวัง แบบสอบถามการรับรู้คุณค่าแห่งตน และแบบวัดการสนับสนุนทางสังคม ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ และหาความเที่ยงของเครื่องมือ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าเท่ากับ 0.77, 0.77 และ 0.87 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาความสัมพันธ์โดยค่าสหสัมพันธ์พอยท์ไบซีเรียล และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความหวังของผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$, $SD = .35$)
2. การรับรู้คุณค่าแห่งตน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับความหวังของผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .73$)
3. การสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับความหวังของผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ($r = .61$)
4. ระยะของโรคไม่มีความสัมพันธ์กับความหวังของผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์

สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์.....

ปีการศึกษา.....2547.....

ลายมือชื่อนิสิต.....*เบญจวรรณ*.....*ทองส่งแสง*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*สุริพร ธนศิลป์*

##4577643936: MAJOR NURSING SCIENCE

KEY WORD: HOPE IN HIV INFECTED PERSONS RECEIVING ANTI-RETROVIRAL TREATMENT /
SELF-ESTEEM / STAGE OF DISEASE /SOCIAL SUPPORT

BENJAWAN THONGSONGSANG: SELECTED FACTORS RELATED TO HOPE IN HIV
INFECTED PERSONS RECEIVING ANTI-RETROVIRAL TREATMENT. THESIS ADVISOR:
ASST. PROF.SUREEPORN THANASILP, D.N.S., 95 PP. ISDN: 974-53-1941-4

This descriptive research aimed to study hope in HIV infected persons receiving anti-retroviral treatment and to study the relationships among selected factors: self-esteem, stage of disease, social support, and hope. This study was guided by the Hope Conceptual Framework (Herth, 1992). Subjects consisted of 100 HIV infected persons receiving anti-retroviral treatment at Hatyai hospital and Maharat hospital, selected by purposive sampling technique. Data were collected by using four instruments: Demographic Data Form, Herth Hope Index, Self-Esteem Questionnaires, and Social Support Questionnaires. Instruments were tested for content validity by a panel of experts. The reliability of instruments were 0.77, 0.77 and 0.87, respectively. Data were analyzed by using mean, standard deviation, Point Biserial Correlation, and Pearson's product moment correlation.

Major findings were as follows:

1. Hope in HIV infected persons receiving anti-retroviral treatment was at the medium level ($\bar{X} = 2.95$, $SD = 0.35$).
2. Self-esteem was positively and significantly related to hope in HIV infected persons receiving antiretroviral treatment at the level of .01 ($r = .73$).
3. Social support was positively and significantly related to hope in HIV infected persons receiving anti-retroviral treatment at the level of .01 ($r = .61$).
4. Stage of disease was not significantly related to hope in HIV infected persons receiving anti-retroviral treatment.

Field of studyNursing Science..... Student's signature.....*Benjawan*.....
Academic year.....2004..... Advisor's signature.....*Surap T*.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้และความเมตตาเป็นอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริพร ธนศิลป์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ให้ข้อคิด คำเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความรัก ความห่วงใย เอาใจใส่ และเป็นกำลังใจอย่างดียิ่งตลอดมา ซึ่งผู้วิจัยซาบซึ้งและสำนึกในพระคุณของท่านเป็นที่สุด

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ยูนิพันธ์ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะให้วิทยานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ยุวดี ฤๅชา กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้กรุณาให้คำแนะนำและเป็นທີ່ปรึกษาในการใช้สถิติ

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีค่ายิ่งแก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันต่าง ๆ ทุกท่าน ที่ได้สละเวลาในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและแก้ไขเครื่องมือวิจัย รวมทั้งขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการ หัวหน้าพยาบาล พยาบาล เจ้าหน้าที่ผู้ช่วยเหลือประสานงานต่าง ๆ ของโรงพยาบาลมหาราช จังหวัดนครศรีธรรมราช โรงพยาบาลหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โรงพยาบาลเชียรใหญ่ และที่สำคัญคือผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ได้รับยาด้านไวรัสทุกท่าน ที่ได้ให้ความกรุณาและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยและเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย และคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่สนับสนุนด้านทุนในการทำวิทยานิพนธ์ ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลเชียรใหญ่ที่สนับสนุนด้านเวลาเพื่อการศึกษา และหัวหน้าหอผู้ป่วยในรวมทั้งเพื่อนร่วมงานทุกท่านที่คอยเป็นกำลังใจ และให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่น เจ้าหน้าที่ทุกท่านของคณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัย

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อคุณแม่ คุณประพันธ์ ใจเย็น ตลอดจนญาติพี่น้องและกัลยาณมิตรทุกท่านที่คอยเป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนในทุกด้านแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหาการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
แนวเหตุผลและสมมติฐานการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	7
คำจำกัดความในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับความหวัง.....	16
ระยะของโรค.....	24
การรับรู้คุณค่าแห่งตน.....	26
การสนับสนุนทางสังคม.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	39
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ประชากรกลุ่มตัวอย่าง.....	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
การเก็บรวบรวม.....	44
การพิทักษ์กลุ่มตัวอย่าง.....	45
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47

บทที่	
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
	สรุปผลการวิจัย 57
	การอภิปรายผลการวิจัย 58
	ข้อเสนอแนะจากการวิจัย 60
	ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป 61
	รายการอ้างอิง..... 62
ภาคผนวก	
	ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ 69
	ภาคผนวก ข จดหมายเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิและจดหมายขอความร่วมมือ ในการเก็บข้อมูลวิจัย..... 71
	ภาคผนวก ค เอกสารพิทักษ์กลุ่มตัวอย่างและตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 81
	ภาคผนวก ง สถิติที่ใช้ในการวิจัย 91
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์..... 95

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวน และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	48
2	จำนวน และร้อยละของระยะของโรค.....	51
3	จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่มีหลายคำตอบ.....	52
4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความหวังของผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์เป็นรายข้อและโดยรวม.....	53
5	ช่วงคะแนน ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความหวังของผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์ การรับรู้คุณค่าแห่งตน และการสนับสนุนทางสังคม.....	54
6	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์(r) ระหว่างการรับรู้คุณค่าแห่งตน และการสนับสนุนทางสังคมกับความหวังของผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์.....	55
7	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระยะของโรคกับความหวังของผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ได้รับยาต้านไวรัสเอดส์.....	55

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย